

Open Access is dood

It's time to come into the light and, in the grand tradition of civil disobedience, declare our opposition to this private theft of public culture. Aaron Swartz, July 2008, Eremo, Italy.

“Aaron was on the side of the angels”, las ik op een blog. Hij was een Open Access-activist die actie niet schuwde. Hij hackte een computer van MIT om content van JSTOR te bevrijden. Het auteursrecht op de artikelen van dit digitaliseringsinitiatief van wetenschappelijke tijdschriften was afgelopen en dus, zo dacht Aaron, moest dat werk ook in het publieke domein vrij beschikbaar zijn.

Geen geduld

De Open Access-beweging strijdt voor een versterking van het publieke domein op internet. Het is een lange weg om duidelijk te maken dat digitale technologie een ander model van wetenschappelijke communicatie mogelijk maakt, waarbij de wetenschappers winnen in termen van het verwerven van lezers, impact en dus het symbolisch kapitaal dat nodig is om verder te komen in de wetenschap.

Deze omslag kan ook binnen de grenzen van het auteursrecht, maar daar is wel veel geduld voor nodig. Dat had Aaron niet. Hij werd vervolgd in de VS en zijn familie laat weten dat de onzekerheid van de uitkomst van deze vervolging heeft bijgedragen aan zijn beslissing om zelfmoord te plegen. Verdrietig.

Interessante jurisprudentie

Voor de Slapeloze Nacht in de Universiteitsbibliotheek (van 24 op 25 januari) werd ik gevraagd kort iets te vertellen over Aaron Swartz en Open Access. Ik kende hem niet, maar ik kan zijn inzet

Aaron Swartz

goed begrijpen. Als je googlet op zijn naam, dan vind je Youtube-filmpjes waarop hij de mogelijkheden van internet met een scherpe geest en passie uitlegt.

Ik had wel gehoord over zijn strafvervolgung. Schept mogelijk interessante jurisprudentie over het verweer van burgerlijke ongehoorzaamheid in het internettijdperk, had ik gedacht. En een uitspraak zou dan weer leiden tot het oplaaien van het publieke debat waardoor het draagvlak voor institutioneel Open Access-beleid weer wat groter zou worden. Want met prestigieuze faculteiten van Harvard ben ik ervan overtuigd dat iedere wetenschapper de keuze kan maken dat Open Access de default voor de resultaten van zijn onderzoek moet zijn.

Moral hazard

Omdat voorlezen is wat je met studenten in een slapeloze nacht wilt doen, had ik de oproep

tot de actie van Aaron uit 2008 uitgeprint. Die kende mijn toehoorder al. Toen ik was gaan zitten op de boekenstoel in het trappenhuis van de UB en langslpende studenten doorliepen naar de studiezalen, bleek hij speciaal gekomen te zijn voor een gesprek over Open Access. “Ik ben uw toehoorder,” zei hij. Hij bleek een medisch congres georganiseerd te hebben. Toen pas had hij zich gerealiseerd dat de Indiase studenten, die zich onderscheiden in inzet voor hun studie, niet die toegang hadden tot wetenschappelijke tijdschriftartikelen, die Nederlanders vanzelfsprekend vinden.

“Moral hazard” noemen economen dat en ik grapte tegen de langslpende directeur van de UB dat wij het als bibliotheek veel te goed doen, maar wel tegen een hoge prijs! Wij betalen jaarlijks 6 miljoen aan licenties waarmee we een exclusief recht op toegang kopen voor onze studenten en medewerkers. Mijn gast, inmiddels op een stoel naast me, kon zich niet voorstellen hoe mensen in India zonder frustratie konden studeren als ze telkens tegen tolmuren aanlopen. Dat werd beaamd door nog twee studenten, die speciaal voor het gesprek over Aaron en Open Access gekomen waren.

Hij - een geschiedenisstudent - zat vaak op Reddit en daar was Aaron immers... Ik knikte. Ik herhaalde dat er geduld nodig was om vooroordelen over Open Access weg te nemen, en hij vertelde met een twinkeling in zijn ogen een verhaal over een docent die aangeraden had om Wikipedia niet voor onderzoek te gebruiken,

- Wikipediapagina van Aaron Swartz: http://en.wikipedia.org/wiki/Aaron_Swartz
- Draagvlak voor institutioneel Open Accessbeleid: http://cyber.law.harvard.edu/hoap/Good_practices_for_university_open-access_policies
- Reddit: http://en.reddit.com/r/Scholar/comments/16ip8r/academics_posting_their_papers_online_under/
- Online publicaties op Twitter als eerbetoon aan Aaron Swartz: <https://twitter.com/search?q=%23pdftribute>
- My thoughts about Aaron Swartz, door Neelie Kroes: <http://blogs.ec.europa.eu/neelie-kroes/aaron-swartz/>

omdat die informatie niets waard kon zijn, omdat die op internet vrij beschikbaar was.

Neelie Kroes

Maar Open Access groeit. Nu zetten wetenschappers werk via twitter online als 'tribute' voor Aaron. Ik vertelde dat bijna alle traditionele uitgevers het goed vinden dat je de laatste versie van je artikel via een repository open access beschikbaar maakt.

Zij – een filosofiestudente - vertelde dat Bruno Latour ook altijd de laatste versie online zet, voordat het werk naar de uitgever gaat. Toen las ik nog een blogpost voor van Neelie Kroes over Aaron Swartz – definitely on the side of the angels - en we maakten afspraken om contact te houden. Onze Euro-commissaris schrijft:

This was a man who saw that greater openness can be good for citizens, and good for society. Hugely disruptive – but hugely beneficial. For me, the case is particularly clear when there aren't copyright issues, when information was already paid for by taxpayers, and when more openness can help new innovations and scientific discoveries.

*I would never condone unlawful activity. But in my view, **if our laws, frameworks and practices stand in the way of us getting all those benefits, then maybe they need to be changed.***

Aaron zat vast glimlachend op zijn wolk, dacht ik, toen ik even later tevreden de vrieskou inging op weg naar huis.

Oud-Talking Heads-voorman David Byrne reageerde op zijn weblog op de zelfmoord van Aaron Swartz.